

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

POLITIKAI UJSÁG

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

„Magyarország hullá”

igy szólt egy követi jelentés. Nem most ugyan, hanem a tizenhatodik században s már régen megszűnt az a velencei köztársaság, amelyhez a magyarországi követet ezt a jelentést küldte. Nem mi váltunk tehát kadáverré, hanem az egykor hatalmas veneciai republika. Mi kihevertük a halálos betegséget. Atestünk rajta, mint a gyerek a báránymilon.

Kérdés azonban, hogy ha ismétlődik az ilyen halálos betegség, mindig át lehet-e esni rajta baj nélkül. Ez az, ami aggodalmas. Most, amikor megint halálos betegségben vagyunk, amikor pusztul és fogy az ország soványodik mint a dévérkeszeg s nem hizik benne semmi, csak az adó. A véradó meg a pénzadó. A haza megint szomorú sorsban van s a bajból való kilábolásra sehol sem mutatkozik reménység. A rémületesen szaporodó fegyverkezés elveszi az életerőt s mi lesz a testből, ha minden vére kicsordult. Az, amit a néhai való velencei követ mondott: hullá. Mint Károlyi Mihály mondta pár napja egy francia útság tudósítójának: Németország az, amely mint növekvéses, ezt a folyton tartó erős fegyverkezést követeli, anélkül azonban, hogy számot vetne az ország teljesítőképességével. Ő a maga ablakából nézi a világot. Szép ablak, amelyből egy életerőtől duzzadó, tejlődő egységes és hatalmas Németországra nyílik kilátás. Nálunk mi más az állapot.

A kivándorlás piócája állandóan szívja a vért, nincsen pénz, nincsen üzlet, nincsen vállalkozás, ölbetett kézzel nézi a napot a napszámos és a tanult ipari munkás egyaránt. Az egykor büszkes sas jogaiban megtépázva didereg, mint azott veréb. De azért csak újból és megint csak újból jön Bécsből a rideg parancs: még több embert a fegyver alá. Hogy is mondta csak nemrég Wilson, az Egyesült Államok elnöke? Ugy mondta, hogy az a Furópa, amely a munkás népek minden keresetét hadseregbe öli bele s amelyben nemzetközi bonyodalmakat képes okozni egy olyan kis város (Skuttari), melyet a térképen alig lehet megtalálni, az az

Europa a mai rendszer szerint nem sokáig lehet képes, mert a népek összeroskadnak a terhek alatt. Változásnak kell jönnie.

No hát hol van ez a változás a jövőben? Egyelőre csak benne vagyunk ebben a halódó rendszerű Európában s legfeljebb arra lehetünk büszkék, hogy mink vagyunk benne az első osztályú haldozlók.

Az agyonzaklatott szállóige, hogy pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve széthull nemzetünk, talán soha sem volt aktuálisabb mint ma. A sok idegen szó között, amik belelőgnak a nyelvünkbe, kezd közkeletűvé lenni, a depopuláció, amit magyarul úgy hívnak, hogy elnéptelenedés.

S nemcsak a kivándorlás fogyasztja az ithonlevőket, hanem az is, hogy az élet után nem támad új élet. Az egyke-rendszer hihetetlenül elhatalmasodott. S oh, nemcsak ez. Van már egy új divat is, amire még nem találtak szavat. Vannak az országban községek, amelyekben ebben az évben nem kötöttek egyetlen házasságot sem. Így nem nő élet az élet helyén. A régi polgári köteleesség, hogy magad helyett embert állíts, hogy ha te meghalsz, legyen aki helyetted a polgári kötelesek sorozatát felveszi — hol van ez már? Hol van az az idő, amikor a boldogult Rudolf királyfi arról értekezett, hogy az emberi élet a legnagyobb tőke a világon? Sehol. Az emberek annyira torkig vannak az életükkel, az életüknek minden nyomorúságával, hogy nem óhajtanak új életet adni.

Méltóztatás parancsolni egy kis statisztikát a bércecs Erdélyből. Ime: már minden száz emberből csak harminchat ott a magyar. A legutóbbi tíz év alatt ötvenhét millió korona értékű földbirtok ment át magyar kézbe, oláh kézbe. Erdélyben minden száz emberből harminchat a magyar és csak nyolc a szász. Mégis a legutóbbi tíz év alatt tizenhárom millió korona értékű föld ment át magyar kézzől szász kézbe.

Haj, haj; pusztuló népnek szomorú hegedése vagyunk mi!

FEJES ISTVÁN

Két fáradt szempillára borult a halál csendes álma. Két szempillára, amelyek alól hajdan eszmék lobogása, gondolatok ténye, költői hév tüze, szeretet melege sugárzott elő. Két, hajdan erős kar hanyatlott alá tehetetlenül, amelyek egykor lángoló buzgósággal, sóvár szomjusággal forgatták a szentírás lapjait, a bölcsesség könyveit, amelyek a szellemi kincseknek, a belső világ gyöngyeivel egész sokaságát szántották papírra. Egy ajak némult el, amely hatalmas erővel hirdette hosszú éveken át az isten igéjét; isten igéjének örök, szent bölcsességét. Egy nagy szív dobbant utolsó, amelyet olyan sokszor megtépett, szakgatott az élet; az élet ezer fájdalma, ezer csalódása, Egy nemes lélek szállt el, amely erejének és világosságának annyi fényes bizonyítást adott. Egy tehérhaju, öreg fópásztor roskadt le a koporsó ágyára, aki e földön nem a kicsinyek, hanem a nagyok utját járta; akinek az élete, élete pályája nem a gyávák megalkuvása, hanem az erősek, a hősök lankadatlan, hű küzdelme volt; akinek az emlékezete nem a feledés zsákmánya, hanem a példaadás fátylaja marad.

Fejes István meghalt. Megvagyunk fosztva egy nagy emberünkől, akit nem a méltóság dísze, hanem a személyiségének igaz, belső értékei emeltek fel a tisztelet magas fokára. Kimagasló, hatalmas egyéniség költözik el benne, akinek a lelke eszményeihez való törhetetlen ragaszkodása, a meggyőződésének ereje, a gondolkodásának emelkedett, nem mindennapi szárnyalása méltán váltott ki minden emberből elismerést, hódolatot s akinek a halála, eltávovása méltán ébreszt mindnyájunk lelkeben valami fájó, bánatos visszhangot.

Hogy milyen volt ő élete virágkorában, ereje teljében, munkái, küzdelmei, alkotásai között, akik őt többé-kevésbé ismerték s arról megemlékeznek az életrajzírók. Mi most az életéből csak a legszomorubb részét, az utolsó szakaszát, a betegsége idejét ragadjuk ki. Mert ezeknek a hosszú, kínos napoknak az önmeztagadó,

bámulatos, szinte emberfeletti türelme az a sugár, amely a mi elpuhult, szenvedni nem tudó korunk elé az erős léleknek, az emberi nagyságnak a példáját vetíti. Az önuralomnak, a bátorságnak, a nyugalmat adó rendületlen hitnek a méltóságát a szenvedések teszik próbára. Es ő nagy volt, szinte hősiiesen nagy a szenvedések között is. Zugolódás nélkül tűrte, viselte hónapokon keresztül a legnehezebb kinokat. Bátran szembe nézett az álmatlan éjszakák virrasztásaival, a nyomasztó sötétség után felvirradó napok meg-megújuló fájdalmaival, életerejé, fogyásával, minden reményének meghiusultával; bátran szembe nézett a halállal is, mert hitte erős hittel, amit másoknak hirdetett, hogy amit az Ur reánk mér, azt engedelmesen el kell viselnünk. Most már elmegy. Elmegy a többi nagyokkal a legnagyobbhoz, az örök istenhez. Mi pedig meggyújtjuk koporsója felett az emlékezet, a kegyelet fátyláját, letesszük kihűlt hamvaihoz a tisztelet, az elismerés, a bódolat koszoruját s kikísérjük utolsó útjára a részvét, a szeretet, a bucsú fájó szavaival, igaz, őszinte könnyeivel.

Életrajza és működése.

Született 1838. január 22-én Legényen, Zemplénvármegyében, Fejes Sámuel lelkész és Nemes Mária szülőkötől. Elemi iskolát Ladomócon végezte, hová atya időközben átköltözött; 1847. szeptemberében Sárospatakra jött s miután a szülei háznál is tanult, a grammatikai osztályba vétetett föl. Sárospatakon végezte a gimnáziumi, philosophiai s theologiai tanfolyamokat. Tanárai közül különösen Erdélyi János volt a kiváló tehetségű ifjúnak lelkes buzdítója, jóakaratu segítője, aki felkeltte benne a költői tehetséget. 1857-ben Fehérgyarmatra hívták meg a nagyobb fiúiskolának tanítójául, hol két évet töltött. Innen Pestre ment, hol a hittani tanfolyam csonka évét bevégezte, az irodalmat tanulmányozta s az angol nyelven való jártasságának megvetette alapját, együtt tanuiva Győry Vilmosmal és Thaly Kálmánnal, kik ekkor szintén a ref. theologiai intézet növendekai voltak, 1859. őszén betegeskedése miatt hazament atya házához, hol klasszikai, irodalmi és bölcsészeti tanulmányokkal foglalkozott. Erdélyi Jánossal folytonos levelezésben állott, ki haladását figyelemmel kísérte s tanácsaival buzdította; az ő ajánlatára választották meg Csurgóra tanárnak. Időközben kedvezőbb állás

Névjegyek a legszebb és legizlésesebb kivitelben készítettnek LANDESMANN MIKSA és Tsa. könyvnyomdájában

Lapunk mai száma 4 oldal

A „Felsőmagyarországi Cukoripar R. T. Töketerebes“, képviselőjében száritott répaszeletet és melasse-t- (szörplé) méltányos napiárban ajánl és részletes felviálgosítással szolgál **Neuman Jenő Sátoraljaújhey. Telefon: 17 sz.**

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle

patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K. Háziállatoknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Malártsik György Sátoraljaújhey.

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaújhey

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

A legújabb és legizléesesebb Péterfalvi gyártmányu

LEVÉLPAPIROSOK

egyszerű és elegáns dobozban, a legjobb minőségekben, különfélealakokban és árakban kaphatók:

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaújhey.

A „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“

kladóhivatalában.

ORVOSOK

állítják, hogy köhögés ellen legjobbak a

Kaiser-féle
mel-karamellák
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás főttköhögés és hukkurut ellen és a meghűlés mellőzéseül.

6100 közj. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány keszeskedik a biztos sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

I-esomag a 20 és 40 l. 1 doboz a 60 l.

Kaphatók: Widder és Kardos gyógyszer. és Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaújhey, Kronovits Miksa gyógyszer. Nagy-mihály, Fabian Arnold gyógyszer. Homonna és Hazay Géza gyógyszer-tárában Töketerebes.

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnali kiadó.

Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től a Központi kávéház fölött lévő, a m. kir. Folyammérnökség által bérelt lakás.

Kazinczy utca 69. számú házban és telken, egész vagy két részben eladó. Közvetítők díjaztatnak. Bővebbet Budapest IX. Rákos-utca 1 sz. ÖZV. MATOLAY BÉLÁNÉ

2069/1913, vh

Árverési hirdmény.

A saujhelyi kir. bíróság 913 V 1159/3 számú végzése folytán ifj. Reitter György 72 kor, 5 fill. köve-

telésének behajtása végett leszámításával a már fizetett 80 koronának 1913. évi december hó 5-én d. e. 10 órakor Sátoraljaújheyben Kossuth Lajos utca 67 sz. alatt a végrehajtás szenvedő lakásán és üzletében elárverezem azon 726 kor, 80 fillére becsült ingókat, melyeket a nagybecselei kir. járásbíróság 913 Sp.1.391/2 sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a saujhelyi kir. bíróság 913 V 1159/1 számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1—9 tétel alatt le- és felülfoglaltam s melyek a 913. V 1138/1 számú alapfoglalási jvkvekben 1—12 tételek alatt vannak összeírva u. m. bútorokat, üzletberendezést stb. Saujhely 1913 nov. hó 21-én.

Rosner Imre kir. bir. vhajtó.

5375/1913 tkvi szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A kirhelmezi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Blummenfeld Jenőnek Friedmann Hermanné elleni végrehajtási ügyében Neufeld József sátoraljaújheyi lakos által beadott és elfogadott utóajánlat következtében a 3452/1913 számú végzés folytán 1913 évi október 11 napján megtartott árverés hatályon kívül helyeztetik s az újabb végrehajtási árverés az 1881 LX. toz. 186 §-a és az 1908 XLI. toz. 21 és következő §§-ai értelmében a sátoraljaújheyi kir. törvényszék és a királyhelmezi kir. járásbíróság területén fekvő szomorai 42 számú betétben a A. I. 543/12 és 543/13 hrsz. alatt foglalt és Friedmann Hermanné sz. Heimlich Verona nevűn álló bel és kül-ingatlanokra 1540 koronában az utóajánlat tevő által ajánlott árban mint kiküldött árban elrendeltetett, és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1913 évi dec. hó 18 napjának d. e. 10 órakor Szomor közsegházánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan első árverési kiküldötti 10 százalékát vagyis 90 kor, 80 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételeit igazoló elismervényt annak átszolgáltatni.

Az 1908: XLI. t. cz. 21 §-ában felsorolt árverezők bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Khelmezc 1913 évi okt. hó 28-án

Horkay s. k. kir. bírós.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítással.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-kört 36. Gyár-utca 13.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.